

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan-Karasińska

Protokolant: praktykant absolwencki Daria Więch

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 lipca 2021 r. w Warszawie

sprawy E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. Inspektorat w J.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

z udziałem (...) S.A z siedzibą w J. (płatnika składek reprezentowanego przez kuratora powołanego na podst. art. 69 k.p.c.)

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. Inspektorat w J.

z dnia 11 lipca 2017 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. Inspektorat w J. z dnia 11 lipca 2017 r. znak: (...) w ten sposób, że stwierdza, iż E. K. jako pracownik u płatnika składek (...) S.A podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 1 sierpnia 2015 r.

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. Inspektorat w J. na rzecz odwołującej się E. K. tytułem zwrotu kosztów procesu w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą i drugą instancję łącznie kwotę 8.100,00 zł (osiem tysięcy sto złotych), w tym za drugą instancję kwotę 2.700,00 zł (dwa tysiące siedemset złotych).

UZASADNIENIE

E. K. 30 sierpnia 2017r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z 11 lipca 2017r. nr (...), stwierdzającej, że nie podlega ona, jako pracownik u płatnika składek (...) S.A. z siedzibą w J. obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 sierpnia 2015r.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona w pierwszej kolejności wskazała, że zawarła umowę o pracę na czas nieokreślony z (...) S.A. z siedzibą w J.

1 sierpnia 2015r. na stanowisku Dyrektor Marketingu. Umowa określa miejsce wykonywania pracy tj. ul. (...), (...)- (...) J., także wymiar czasu pracy – pełny etat

oraz wynagrodzenie miesięczne w kwocie 28 610 zł brutto. W ww. spółce ubezpieczona była odpowiedzialna za planowanie oraz prowadzenie działań marketingowych firmy. Do zakresu jej obowiązków należało przede wszystkim zarządzanie danymi marketingowymi, sporządzanie planów marketingowych służących realizacji docelowych zysków, kreowanie, wdrażanie

oraz monitorowanie projektów marketingowych, działań promocyjnych i PR. przygotowywanie budżetu marketingowego i kontrola jego realizacji, jak również kierowanie działalnością promocyjno-reklamową firmy, analizowanie prowadzonych działań promocyjnych.

Odwołująca podniosła, że wyżej wymienione obowiązki określone podczas zawierania umowy 1 sierpnia 2015r. przez pracodawcę prezesa zarządu A. S. w obecności prokurenta spółki R. S. (1) oraz D. U. (1) – członka rady nadzorczej, wykonywała

w miejscu pracy wskazanym w pkt. 3b tejsze umowy tj. przy ul. (...) w J.. Pracodawca nie wskazał stałych godzin pracy, natomiast określał konkretne zadania

i określał odpowiedni termin do jego wykonania, po czym kontrolował jakość oraz terminowość wykonanej pracy. E. K. nie podpisywała list obecności, z uwagi na fakt, iż pracodawca od niej tego nic wymagał i jak wynika z wiedzy odwołującej, od innych pracowników spółki również. Odwołująca zobowiązana była do niczym nieograniczonej dyspozycyjności. Z uwagi

na szeroki zakres obowiązków oraz charakter pracy, pierwotnie wskazane przez pracodawcę miejsce pracy, którym było biuro firmy, przekształciło się w pracę w terenie. E. K. odbywała liczne spotkania z kontrahentami, wizyty w agencjach reklamowych, brała udział

w działaniach promocyjnych. Stanowisko pracy ubezpieczonej było samodzielne, jednakże pozostawała pod nadzorem pracodawcy. Wynagrodzenie w kwocie 28 610 zł było wypłacane na rachunek bankowy odwołującej.

Z uwagi na problemy z nadciśnieniem oraz choroby serca w okresie od 1 października 2016r. do 11 kwietnia 2017r. była niezdolna do pracy, o czym regularnie informowała pracodawcę, przesyłając zaświadczenia lekarskie listem poleconym.

W dalszej kolejności ubezpieczona, odnosząc się do wskazanych w treści uzasadnienia decyzji – zeznań prokurenta spółki R. S. (1) oraz prezesa zarządu A. S.,

które pozostają w ewidentnej sprzeczności ze stanem faktycznym, wskazała, że to właśnie wyżej wymienione osoby, de facto reprezentujące pracodawcę (...) S.A. z siedzibą

w J., nie dopełniły podstawowych obowiązków spoczywających na pracodawcy

w stosunku do pracownika. W związku z powyższym, nie sposób przypisać wiarygodności zeznaniom osób, w których interesie jest składanie nieprawdy, aby zwolnić się od odpowiedzialności, przenosząc ją na pracownika – w przedmiotowej sprawie E. K..

Reasumując odwołująca podniosła, że obowiązki związane ze zgłaszaniem

i wyrejestrowaniem pracowników i innych osób zatrudnionych, spoczywają na płatnikach składek, a nie na osobach zatrudnianych. Odwołująca podejmując pracę, a także przez cały czas jej świadczenia, nie miała wiedzy na temat nieprawidłowości w zakresie ubezpieczenia, nieprzekazywaniu zaliczek na podatek dochodowy oraz o nieskładaniu przez pracodawcę dokumentacji rozliczeniowej, a wiedzę taką powzięła dopiero z treści decyzji zaskarżanej treścią niniejszego odwołania.

W związku z powyższym ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że jako pracownik u ww. płatnika składek podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 1 sierpnia 2015r. (odwołanie, k.2-8 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie z 18 września 2017r. organ rentowy podniósł, że Centralne Biuro Antykorupcyjne Delegatura w K. udostępniło organowi rentowemu kopię protokołu zatrzymania rzeczy z 17 maja 2017r. w sprawie dokumentacji pracowniczej

i kadrowej związanej z zatrudnieniem wnioskodawczyni przez zainteresowanego. Prokurent spółki R. S. (1) oraz były prezes zarządu A. S. zeznali, że wnioskodawczyni

nie świadczyła pracy na rzecz zainteresowanego. Umowa z 31 lipca 2015r. została podpisana, ale wnioskodawczyni nie stawiała się do pracy. Umowa została podpisana na polecenie głównego udziałowca w spółce (...).

Organ rentowy doszedł do przekonania, że praca nie była faktycznie wykonywana. Dokumenty sporządzone na okoliczność zatrudnienia stanowiły jedynie środek do uwiarygodnienia wykonywania pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż ubezpieczona w złożonym odwołaniu podnosiła, iż Zakład niewłaściwie, posiłkując się tylko wyjaśnieniami złożonymi przez prokurenta spółki R. S. (1) i prezesa zarządu A. S., stwierdził, że nie świadczyła na pracy na rzecz płatnika (...) S.A. uznając, że umowa została zawarta wyłącznie dla pozoru, nie w celu realizowania stosunku pracy. Wnioskodawczyni podnosi, że umowa o pracę, zawarta pomiędzy nią a płatnikiem składek, jest zgodna z art. 22 § 1 Kodeksu Pracy, w myśl którego, przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Organ rentowy wskazał, że z treści odwołania wynika, iż zakres wykonywanych obowiązków był bardzo szeroki, a pomimo to wnioskodawczyni nie przedłożyła żadnego dokumentu, który potwierdzałby wykonywanie którejkolwiek czynności z tego zakresu. Dołączyła jedynie dokumenty, tj. kserokopię dyplomu ukończenia studiów magisterskich na Politechnice (...), kserokopię odznaki honorowej „za zasługi dla bankowości Rzeczypospolitej”, świadectwo pracy

z 31.12.2014r. ze (...) Banku (...), które świadczą o wykształceniu

i posiadanych kwalifikacjach, nie potwierdzają jednak świadczenia pracy na rzecz płatnika (...) S.A. Wnioskodawczyni tłumaczy również, że nie przedłożyła wcześniej żadnych dokumentów i wyjaśnień w sprawie, ponieważ błędnie rozumiała treść otrzymanych zawiadomień i była przekonana, że to jedynie pracodawca powinien dostarczyć wszelkie dokumenty potwierdzające zasadność przyznanego wynagrodzenia oraz że dopełnił tych czynności. Twierdzenia wnioskodawczyni nie są zgodne z prawdą, ponieważ w czasie trwania postępowania wyjaśniającego odebrała pisma: z 3 marca 2017r. informujące o trwającym postępowaniu i konieczności przedłożenia przez strony, nie tylko płatnika, materiału dowodowego w sprawie oraz z 21 czerwca 2017r. informujące o prawie do czynnego uczestnictwa w toczącym się postępowaniu i możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów. Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że to z zeznań prezesa zarządu A. S., jako pracodawcy oraz osoby podpisującej umowę o pracę wynika,

iż wnioskodawczyni nie świadczyła pracy na rzecz płatnika (...) S.A. (odpowiedź na odwołanie, k.26-27 a.s.).

Wyrokiem z 18 grudnia 2017r. w sprawie o sygn. akt VII U 1324/17 Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie oddalił odwołanie E. K. i zasądził od odwołującej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. koszty zastępstwa procesowego (wyrok z 18.2017r. k.102 a.s.).

Na skutek apelacji E. K., wyrokiem z 11 marca 2020r. Sąd Apelacyjny

w W. w sprawie o sygn. akt III AUa 329/18 uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie w sprawie od dnia 18 grudnia 2017r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej. W uzasadnieniu wyroku, Sąd Apelacyjny wskazał, że wyrok zapadł w warunkach nieważności postępowania wynikającej z pozbawienia odwołującej się możliwości obrony jej praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. – wezwanie na rozprawę 18 grudnia 2017r. skierowano na adres domowy ubezpieczonej, Sąd na rozprawie powziął informację o tym, że odwołująca jest tymczasowo aresztowana,

a awizowanie przesyłki pod adresem domowym odwołującej miało miejsce już po jej pozbawieniu wolności. Ponadto Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę na brak należytej staranności Sądu Okręgowego w toku czynności zmierzających do przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych przez odwołującą – wezwania na rozprawę świadka W. D. były wysyłane pod niepełny adres mimo prawidłowych danych wskazanych przez odwołującą, a ponadto Sąd Okręgowy pominął

dowód z przesłuchania świadka D. U. (1) z uwagi na pobyt w areszcie śledczym, podczas gdy nie jest to przeszkoda uniemożliwiająca przesłuchanie świadka (wyrok z 11.03.2020r. k.242, uzasadnienie k.245-261).

Postanowieniem z 26 kwietnia 2021r. na podstawie art. 69 k.p.c. ustanowiono adw. M. B. **kuratorem dla spółki (...) Spółki Akcyjnej** z siedzibą w J.. Pismem z 9 czerwca 2021r. kurator wniosła o oddalenie odwołania E. K. jako oczywiście bezzasadnego i zasądzenie na rzecz kuratora stosownego wynagrodzenia tytułem pomocy prawnej, wg norm prawem przepisanych, w ich pełnej wysokości, oświadczając, że wynagrodzenie nie zostało uiszczone w całości ani w części (postanowienie z 26.04.2021r. k.407 a.s., stanowisko kuratora k.441-442 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. K., ur. (...), posiada wykształcenie wyższe w zakresie bankowości. W okresie od 14 marca 1995r. do 31 grudnia 2014r. zatrudniona była w (...) Banku (...) w W. (bezsporne).

Spółka (...) S.A. z siedzibą w J. powstała w dniu 16 listopada 2010r., a przedmiotem jej działalności była produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych. Prokurentem spółki był R. S. (1), prezesem zarządu – A. S. (bezsporne). Działalność spółki była ściśle powiązana z działalnością Grupa (...) S.A. i innych spółek z tej grupy (zeznania D. U. (1) k.414-418 a.s.).

Podczas pracy w Banku (...) w W. odwołująca poznała D. U. (1) i R. S. (1). W lipcu 2015r. w W. E. K. odbyła rozmowę rekrutacyjną do spółki (...) S.A., podczas której ustalono warunki zatrudnienia odwołującej u płatnika. Ze strony płatnika, rozmowę przeprowadził R. S. (1) – prokurent, faktycznie zarządzający spółką. Dodatkowo przy rozmowie obecny był D. U. (1) – jeden z członków pięciosobowej rady nadzorczej spółki. Ubezpieczona uzależniła podpisanie umowy od umożliwienia jej pracy w W. – w tamtym okresie nie miała możliwości przeprowadzenia się na stałe do J.. Spółka wyraziła na to zgodę (zeznania odwołującej k.350-352 a.s., zeznania D. U. (1) k.414-418 a.s.).

31 lipca 2015r. E. K. zawarła umowę o pracę z (...) S.A.

z siedzibą w J. – w imieniu spółki umowę podpisał prezes zarządu A. S.. Odwołująca została zatrudniona w spółce na czas nieokreślony, na stanowisku Dyrektora Marketingu w wymiarze pełnego etatu, z wynagrodzeniem w wysokości 28 610 zł brutto miesięcznie. W umowie wskazano jako miejsce wykonywania pracy siedzibę spółki, tj. ul. (...) w J. (umowa z 31.07.2015r. k.30 a.r.). Spółka dokonała zgłoszenia odwołującej do ZUS 16 października 2015r. (bezsporne).

Odwołująca rozpoczęła pracę 1 sierpnia 2016r. i świadczyła ją do 10 października 2016r. E. K. wykonywała obowiązki służbowe głównie w (...) biurze spółek przy ul. (...), gdzie pracowała w jednym pokoju z R. S. (2). Odwołująca sporadycznie pracowała w głównej siedzibie spółki w J. – dokąd przyjeżdżała wspólnie z D. U. (1), jej praca polegała również na udziale w spotkaniach, które miały miejsce w W., J. i K.. Bezpośrednim przełożonym odwołującej był prokurent spółki – (...). E. K. nie dysponowała służbowym komputerem ani służbową skrzynką mailową, używała własnego laptopa i własnej poczty e-mail: (...) U płatnika nie prowadzono list obecności (wydruki maili k.154-158 a.s. zeznania odwołującej k.350-352 a.s., zeznania świadków D. U. (1) k.414-418 a.s., J. W. k.420-423 a.s.).

E. K. nie miała precyzyjnie określonego zakresu obowiązków, był on określany ad hoc, na podstawie poleceń ustnych. Praca odwołującej skupiała się głównie na nadzorowaniu projektu inwestycyjnego pod nazwą (...) – prowadzonego przez spółkę (...)

Sp. z o.o. (w tej samej grupie kapitałowej co płatnik). Odwołująca była odpowiedzialna za badanie zapotrzebowania rynku na substancje wdrażane do produkcji, rozpoznanie rynku i działania marketingowe. Taki układ obowiązków odwołującej wynikał z tego, że działalność spółki (...) S.A. była ściśle powiązana z działalnością innych spółek w grupie kapitałowej, w szczególności z działalnością spółki-matki F., która produkowała dla wszystkich spółek z grupy (zeznania odwołującej k.350-352, zeznania świadków D. U. (1) k.414-418 a.s., J. W. k.420-423, W. D. k.429-432 a.s.).

Wynagrodzenie odwołującej było przesyłane na jej rachunek bankowy. Płatnik nie dostarczył ubezpieczonej druku PIT-11 za 2015 rok, odwołująca otrzymała w związku z tym powiadomienie z urzędu skarbowego w W. – druk ten był złożony przez spółkę do urzędu, lecz nie został przekazany ubezpieczonej (historia rachunku k.22-29 a.k.r., zeznania odwołującej k.350-352 a.s.).

Od 10 października 2016r. do 11 kwietnia 2017r. odwołująca była niezdolna do pracy z powodu nadciśnienia. E. K. przesyłała pracodawcy zwolnienia lekarskie listami poleconymi (kserokopie zwolnień lekarskich i dowody nadania do pracodawcy k.10-21 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie ww. dowodów, znajdujących się w aktach sprawy (a.s.), aktach organu rentowego (a.r.) i aktach kontroli doraźnej (a.k.r.). Dowodów z dokumentów żadna ze stron nie kwestionowała, a Sąd z urzędu nie znalazł podstaw do tego, aby odmówić im wiarygodności i mocy dowodowej. Sąd pominął jednak dokumenty w postaci wydruków wiadomości e-mail załączonych przez odwołującą, a pochodzących z okresu poprzedzającego zawarcie umowy o pracę.

Sąd oparł swoje ustalenia również na zeznaniach odwołującej E. K. oraz pisemnych zeznaniach świadków D. U. (1), J. W. i W. D. – zeznania te były bowiem spójne i logiczne, korespondowały ponadto z dokumentami z dokumentów.

Sąd uznał za wiarygodne w całości zeznania świadków: D. U. (1), J. W. i W. D. oraz odwołującej, wzajemnie się one bowiem potwierdzają,

są logiczne i spójne. Z zeznań tych wynika, że odwołująca świadczyła pracę na rzecz (...) S.A., w terenie oraz w biurze w W., rzadziej w J., zajmując się kwestiami związanymi z marketingiem. Sąd miał co prawda na uwadze, że świadek J. W. nie pracował bezpośrednio z odwołującą, jednak był on związany ze spółkami grupy kapitałowej, do której należał płatnik i widywał E. K. podczas wykonywania przez nią obowiązków służbowych. Z kolei świadkowie D. U. (2) i W. D. współpracowali z odwołującą bezpośrednio, uczestniczyli wraz z nią w spotkaniach w W., K. i J..

Nie są zdaniem Sądu wiarygodne zeznania świadka A. S. co do niestawienia się przez odwołującą do pracy w dniu 1 sierpnia 2015r. i nieświadczenia przez nią pracy w okresie późniejszym. Zeznaniami tym przeczą dokumenty w postaci wydruków wiadomości e-mail między odwołującą a R. S. (3), a także zeznania świadków J. W., D. U. (1) i W. D.. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka w zakresie wydania przez D. U. (1) polecenia zatrudnienia odwołującej i zobowiązania się przez niego

do dokonywania przelewów na rachunek spółki w wysokości po 20 000 zł miesięcznie z przeznaczeniem na wynagrodzenie odwołującej, bowiem z historii rachunku należącego do płatnika za okres od września 2015r. do lutego 2016r. nie wynika, aby spółka otrzymywała przelewy przychodzące od D. U. (1), zaś przelewy przychodzące ze spółki (...) Sp. z o.o. (w której w okresie 2015/2016r. prokurentem był D. U. (1)) opiewają na wyższe kwoty niż wynagrodzenie odwołującej, a zatem nie można na ich podstawie potwierdzić zeznań świadka.

Sąd nie uznał za wiarygodne zeznań świadka R. S. (1) co do zatrudnienia odwołującej wyłącznie na polecenie D. U. (1), bowiem z zeznań odwołującej, D. U. (1) i W. D. wynika, że R. S. (1) był jedną z osób głównie zarządzających spółką, to on podjął decyzję o zatrudnieniu odwołującej. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka również co do braku stawiennictwa odwołującej w pracy w dniu 1 sierpnia 2015r. i w okresie późniejszym, ponieważ z zeznań odwołującej i D. U. (1) wynika przyczyna niestawienia się odwołującej do pracy w J., tj. ustalenie że E. K. będzie świadczyć pracę w W. lub w terenie, a ponadto E. K. 18 sierpnia 2015r. wymieniała ze świadkiem wiadomości e-mail.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Przystępując do oceny prawnej przedmiotu sporu, w pierwszej kolejności wskazać należy, że dokonywana przez organ rentowy kontrola zgłoszeń do ubezpieczenia oraz prawidłowości i rzetelności obliczenia składki oznacza przyznanie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kompetencji do badania samego tytułu ubezpieczenia wynikającego z zawarcia umowy o pracę, a zatem badania również ważności takiej umowy (por. postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 10.01.2013 r., III AUa 1039/12 oraz z 25.09.2012 r., III AUa 398/12).

Sporne w rozpatrywanej sprawie było to, czy E. K. od 1 sierpnia 2015. realizowała umowę o pracę u płatnika składek (...) S.A. i czy z tego tytułu powinna podlegać obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. Aby tę kwestię rozstrzygnąć należy dokonać szczegółowej wykładni przepisów ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2020r., poz. 266), zwanej dalej ustawą systemową.

Art. 6 ust. 1 pkt 1 tej ustawy stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. W myśl art. 13 pkt 1 ustawy systemowej następuje to od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania. O tym jednak, czy dany stosunek prawny łączący dwa podmioty może być uznany za stosunek pracy, rozstrzygają przepisy prawa pracy. Stosownie do treści definicji zawartej w art. 2 kodeksu pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2019r., poz. 1040, dalej: k.p.) pracownikiem jest osoba zatrudniona między innymi na podstawie umowy

o pracę. Użyty w powyższym przepisie zwrot „zatrudniona” oznacza istnienie między pracownikiem a pracodawcą szczególnej więzi prawnej o charakterze zobowiązaniowym,

tj. stosunku pracy. Istotą tegoż stosunku jest – w świetle art. 22 § 1 k.p. – uzewnętrznienie woli umawiających się stron, z których jedna deklaruje chęć wykonywania pracy określonego rodzaju

w warunkach podporządkowania pracodawcy, natomiast druga – stworzenia stanowiska pracy

i zapewnienia świadczenia pracy za wynagrodzeniem. Celem i zamiarem stron umowy o pracę winna być każdorazowo faktyczna realizacja treści stosunku pracy, przy czym oba te elementy wyznaczają: ze strony pracodawcy – realna potrzeba ekonomiczna i umiejętności pracownika,

zaś ze strony pracownika – ekwiwalentność wynagrodzenia uzyskanego za pracę.

Dla stwierdzenia, czy zaistniały podstawy do objęcia ubezpieczeniem społecznym,

w świetle powołanych przepisów, wymagane jest ustalenie, czy zatrudnienie miało charakter rzeczywisty i polegało na wykonywaniu pracy określonego rodzaju, na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, czyli w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że przy ocenie istnienia tytułu do ubezpieczenia społecznego nacisk kładzie się na ustalenie faktycznego wykonywania umowy czy działalności (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2013r., I UK 472/12, z 24 sierpnia 2010r. I UK 74/10, z 13 listopada 2008r., II UK 94/08, postanowienie Sądu Najwyższego z 18 października 2011r., III UK 43/11). Nie wystarczy zatem zawarcie samej umowy, lecz konieczne jest rozpoczęcie jej wykonywania. Umowa taka powinna mieć, przynajmniej w zamiarze, realne znaczenie gospodarcze, w innym bowiem przypadku można by mówić jedynie o relacji grzesnościowej, a nie stosunku prawnym.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy wskazywał m.in., że brak było wystarczających dowodów na to, aby uznać, że odwołująca świadczyła pracę na rzecz płatnika składek, bowiem

z zeznań prezesa zarządu spółki – A. S. i prokurenta R. S. (1) wynika,

że odwołująca nigdy nie przystąpiła do realizacji stosunku pracy. Jak już wskazano, zeznania świadków w tym zakresie Sąd uznał za niewiarygodne. Odwołująca oraz świadkowie D. U. (1), W. D. i J. W. w wyczerpujący i logiczny sposób zeznali bowiem,

na czym polegała praca odwołującej i potwierdzili, że E. K. faktycznie świadczyła pracę na rzecz płatnika.

W toku niniejszego postępowania wykazano, że E. K. wykonywała stosunek pracy ze spółką, poprzez pracę głównie w W., ale również w terenie – na spotkaniach

m.in. w K. i J.. Postępowanie dowodowe doprowadziło również do ustalenia zakresu pracy odwołującej, która odpowiadała za badanie zapotrzebowania rynku na substancje wdrażane do produkcji, rozpoznanie rynku i działania

marketingowe dotyczące wprowadzenia do obrotu produktu (...). Zadania odwołującej dotyczyły działalności nie tylko płatnika – (...) S.A. ale również innych spółek grupy kapitałowej, m.in. Grupa (...) S.A.

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że nie można uznać za sprzeczny z ustawą lub zmierzający do jej obejścia, zamiaru zawarcia umowy o pracę polegającego na uzyskaniu świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nawet gdyby był to jedyny cel przyświecający przystępującemu do umowy pracownikowi. Nie jest bowiem obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa. O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. O ważności umowy

o pracę nie decyduje zamiar dyktujący potrzebę jej zawarcia, lecz to, czy zawierające ją strony miały zamiar wzajemnego zobowiązania się – pracownik do świadczenia pracy, a pracodawca do dania mu pracy i wynagrodzenia za nią – oraz czy umowa była w rzeczywistości realizowana. (por. wyroki SN: z 5.10.2005r. I UK 32/05, LEX 191088, z 2.07.2008r. II UK 334/07).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy – poza tym, że wskazuje na okoliczności zatrudnienia ubezpieczonej, potwierdza również fakt rzeczywistego wykonywania pracy. Świadczą o tym w szczególności zeznania odwołującej, która opisała zarówno miejsce świadczenia pracy na rzecz spółki, co znajduje potwierdzenie w zeznaniach świadków D. U. (1), W. D. i J. W., jak również zakres swoich obowiązków, związanych z produktem (...), co potwierdzili świadkowie D. U. (1) i W. D., którzy współpracowali z odwołującym przy tym projekcie. Zdaniem Sądu Okręgowego stanowi to potwierdzenie, że odwołująca wykonywała pracę na rzecz płatnika.

Również spóźnione zgłoszenie odwołującej do ubezpieczeń społecznych nie przesądza o nieważności umowy czy o nieprawidłowej motywacji ubezpieczonej. Tego rodzaju nieprawidłowość po stronie płatnika składek nie może skutkować negatywnie po stronie ubezpieczonego.

Z opisanych przyczyn Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, zgodnie z żądaniem odwołującej się E. K..

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł mając na względzie zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, określoną w art. 98 § 1 i 2 k.p.c. Ich wysokość została ustalona na podstawie § 2 pkt 6 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. (Dz. U. z 2015r. poz. 1800), mając na względzie określenie wartości przedmiotu sporu przez organ rentowy na rozprawie 6 listopada 2017r. jako kwotę 83 126 zł.